

МІСЦЕ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ЖИТТІ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА

Світлана Андріївна Коваленко

ДФТЗ-21 ад'юнктура

Сьогодні досить швидкого розвитку набувають технології і доступ до інформації, яку науковці використовують у своїх дослідженнях, тому питання щодо дотримання академічної доброчесності є актуальним та важливим у сучасному освітньо-науковому процесі.

Академічною доброчесністю відповідно до статті 42 Закону України «Про освіту» [1] називають сукупність моральних правил та принципів, яких мають дотримуватись всі учасники освітнього процесу під час навчання, а також під час наукового дослідження, з метою забезпечення довіри до отриманих результатів навчання чи наукових досягнень. Для дотримання академічної доброчесності важливі такі принципи: законність, партнерство, чесність, повага, справедливість, довіра, повага, прозорість та інформаційна відкритість [2].

У Національному університеті цивільного захисту України створено Комісію академічної доброчесності для розгляду порушень академічної доброчесності учасниками освітнього процесу та за необхідності притягнути їх до відповідальності [2]. Академічної доброчесності мають дотримуватись як викладачі, так і здобувачі. Викладачі є взірцем для наслідування. Вони повинні надавати наявну достовірну інформацію щодо власних науково-педагогічних та творчих отриманих результатів, бути об'єктивним та керуватися принципами неупередженості під час оцінювання знань та вмінь здобувачів вищої освіти, бути неупередженим під час оцінювання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, грамотно та зрозуміло формулювати та укладати методичні рекомендації з організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти для ознайомлення, а у подальшому і вивченні навчальних дисциплін, із вказівками наявних сучасних надходжень літератури та Інтернет-ресурсів,

надавати якісні консультації здобувачам вищої освіти у відведений для цього робочий час, поважати та прислухатись до думок здобувачів вищої освіти, під час обговорень певного питання чи теми, надавати всім рівні можливості висловити власну думку та стимулювати приймати участь у подальших дискусіях, а також запобігати подібним діям з боку інших осіб, для уникнення конфліктних ситуацій, учасники освітнього процесу мають дотримуватись субординації, тобто уникати отримання подарунків чи послуг від здобувачів, які представляють собою обмін на певні рішення чи дії, які, у свою чергу, лежать у колі компетентностей науково-педагогічного чи наукового співробітника, обговорення особистих чи професійних якостей співробітників чи учасників наукового процесу. Недотримання академічної доброчесності дає підстави викладачу повернути виконану здобувачем контрольну чи курсову роботу для доопрацювання або незарахування дисципліни у крайньому випадку. Під час написання власних статей, тез доповідей, кваліфікаційних, конкурсних наукових робіт тощо науковець аналізує та спирається на результати досліджень попередників. У списку літератури необхідно обов'язково вказувати всі роботи, які були використані під час власних досліджень. Чому це важливо? Задля уникнення плагіату у роботі. Проте під час освітнього процесу академічна доброчесність полягає не лише у перевірці на плагіат чи самоплагіат контрольних чи курсових робіт. Здобувачі повинні бути присутніми на всіх навчальних заняттях, сумлінно виконувати індивідуальні завдання та із користю використовувати час для самостійної роботи для отримання нових знань, вмінь та навичок. Однією з нових проблем, які є наразі це штучний інтернет, тому що при перевірці на плагіат він надає до 99% унікальності, проте це не праця науковця, не є виклад його власних думок, а це порушення академічної доброчесності. Вже зараз потрібно шукати шляхи вирішення цієї проблеми, оскільки, це в подальшому може призвести до непередбачуваних наслідків.

До видів плагіату відносять фабрикацію, обман, списування та хабарництво. Під час моєї роботи у сфері вищої освіти і науки я поки що жодного разу не зустрічалась з проявами академічної недоброчесності та академічним плагіатом,

але знаю, що у разі виникнення такої ситуації я можу звернутись у компетентний орган і ситуацію буде вирішено. Під час моєї роботи на посаді секретаря кафедри прикладної механіки та технологій захисту навколишнього середовища факультету техногенно-екологічної безпеки постійно здійснювалась і продовжує здійснюватися перевірка на унікальність кваліфікаційних, курсових робіт здобувачів та складає від 75% згідно з даними сервісу перевірки на плагіат UNICHECK.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page>.
2. Кодекс академічної доброчесності Національного університету цивільного захисту України. Харків. 2020. URL: https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/normativna_baza/kodeks/Kodeks_Akadem_do_brochesn_NUCZU2.pdf.